

Soldats de Salamina: el santuari del Collell, presó de guerra

RUTA 3: Sant Miquel de Campmajor – Santuari de Santa Maria del Collell – Sant Ferriol

📍 ITINERARI: Santa Maria del Collell – Castell i Molí de Roca – Santa Maria del Collell

📏 Dificultat: **Difícil**

📏 Distància: 15 km

🕒 Durada: 4h 30min

📍 Senyalització: Senyals de les Rutes de Salamina

📍 Sortida: Santa Maria del Collell, Sant Miquel de Campmajor
Coordenades: 42.151288 | 2.657095

Descripció:

Les rutes dels Soldats de Salamina consten de diversos itineraris que recorren pel territori de Cornellà del Terri, Palol de Revardit i Sant Miquel de Campmajor. Es tracta de zones boscoses frontereres i fortament afectades per la Guerra Civil.

Durant la Guerra Civil Espanyola les instal·lacions de Santa Maria del Collell van abandonar la seva funció escolar i eclesiàstica i s'hi va establir una presó. En l'afusellament del dia 30 de gener de 1939, Jesús Pascual Aguilar i Rafael Sánchez Mazas van escapar de l'assassinat massiu fugint enmig del bosc.

Es recomana realitzar la ruta a l'estiu ja que hi ha una part del riu que s'ha de travessar descalç.

📍 Punts d'interès:

Descobriu el patrimoni natural i cultural del Pla de l'Estanty

SANTA MARIA DEL COLLELL: és una església i santuari del municipi de Sant Ferriol (Garrotxa) que pertany a la parròquia de Sant Andreu del Torn. La tradició situa la fundació de la primera ermita l'any 780.

Durant la Guerra Civil Espanyola el santuari va patir la destrucció revolucionària dels primers mesos de la guerra. Les instal·lacions van abandonar la seva funció escolar i eclesiàstica i s'hi va establir una presó, dirigida per Anastasio Sánchez Monroy, que l'any 1939 es va omplir de gent vinculada a la Falange Espanyola. Uns 50 homes van ser afusellats a l'exterior del recinte el 30 de gener de 1939, entre ells Robert Bassas Figa i Joaquim Guiu i Bonastre. Dos d'ells van poder escapar de l'assassinat massiu fugint pel bosc: Jesús Pascual Aguilar i Rafael Sánchez Mazas. Quan el 8 de febrer de 1939 les tropes franquistes van arribar al santuari hi havia tancades més de 200 dones i 148 homes. Hi havia encara 18 soldats republicans que van ser abatuts a trets i enterrats en làpides sense identificar.

CASTELL I MOLÍ DE ROCA: datat del segle XIII, està situat al costat del riu Ser. És un conjunt que consta de tres construccions adossades l'una amb l'altra. La més vella és la torre situada a l'esquerra de la façana principal. Més enllà hi ha l'antic molí fariner medieval que aprofita el salt d'aigua natural i la gorga del riu Ser. Una mica més enllà es pot veure el mas Les Carreras, actualment deshabitat, on es va refugiar Jesús Pascual. Aquest va sobreviure al mateix afusellament que Rafael Sánchez Mazas i hi va fer parada abans de fugir cap a França buscant l'exili. A la casa hi vivia l'alcalde de Sant Miquel de Campmajor, que va deixar-li fer-hi nit amb la condició que l'endemà marxés. Propietat privada. No visitable.

📍 Zona de picnic al Santuari | 45

